НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 52-654-04-118
Дата 20 / 07 2026 г.

ЧРЕЗ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

14
17

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ
И ФИНАНСИ
Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект на държавния бюджет на Република България за 2026 г., със сигнатура № 52-602-01-19, внесен от Министерския съвет на 01.07.2026 г., както следва:

§ 1. Създава се нов параграф 43, със следното съдържание:

§ 43. В Закона за публичните предприятия (Обн. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019 г., изм. ДВ. бр.100 от 20 Декември 2019 г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 2 Октомври 2020 г., изм. ДВ. бр.96 от 10 Ноември 2020 г., изм. и доп. ДВ. бр.11 от 9 Февруари 2021 г., изм. ДВ. бр.84 от 6 Октомври 2023 г., изм. ДВ. бр.72 от 27 Август 2024 г., изм. ДВ. бр.79 от 17 Септември 2024 г., изм. и доп., бр. 106 от 9.12.2025 г., изм., бр. 16 от 10.02.2026 г.), се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 21 се създава ал. 6, със следното съдържание:

„(6) Размерът на месечното възнаграждение на членовете на органите на управление и контрол не може да надхвърля основното месечно възнаграждение на народен представител. Размерът на възнаграждението на изпълнителните членове и на членовете на управителните съвети, овластени да представляват дружеството, не може да надхвърля основното месечно възнаграждение на министър.”

2. В чл. 22 , ал. 2 се изменя така:

„(2) Съветите на директорите и надзорните съвети на публичните предприятия се състоят от трима членове. С акт на Министерския съвет, съответно на общинския съвет, броят на членовете на съвета на директорите или на надзорния съвет на публично предприятие може да се определи на петима, когато това е мотивирано с големината, предмета на дейност и/или стратегическото му значение. Председателят на съвет трябва да е независим член.“.

3. В чл. 27 се създава изречение второ:

„Месечното възнаграждение на членовете на одитните комитети в публичните предприятия се изплаща само за проведено и протоколирано заседание, като размерът му за едно заседание е равен на половин минимална работна заплата за страната и не може да надвишава една минимална работна заплата общо за съответния месец.“

4. Създава се §… в преходните и заключителните разпоредби:

§ … (1) В двумесечен срок от влизането в сила на този закон органите, упражняващи правата на държавата/общината, привеждат съставите на съветите на директорите и надзорните съвети на публичните предприятия в съответствие със закона.

(2) В срок до три месеца от влизането в сила на този закон действащите договори с членовете на органите на управление и контрол се привеждат в съответствие с него.

(3) В двумесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет/общинските съвети привеждат в съответствие с него подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 2. Параграфи 43 - 46 се преномерират и стават съответно 44 - 47.

Предложените промени следва да влязат в сила от деня на обнародването на закона в Държавен вестник.

МОТИВИ

С предложението се предвижда намаляване на броя на членовете на съветите на директорите и надзорните съвети на публичните предприятия на трима членове, като се дава възможност, с акт на Министерския съвет, съответно на общинския съвет, броят на членовете на съвета на директорите или на надзорния съвет на публичното предприятие може да се определи на петима, когато това е мотивирано с големината, предмета на дейност и/или стратегическото му значение.

Основните мотиви за предложението са свързани с необходимостта от оптимизиране на разходите на публичните предприятия. Разходите за възнаграждения на членовете на органите за управление и контрол на публичните предприятия в годишен аспект имат пряко отражение върху финансовия резултат на дружествата и предприятията. За печелившите дружества и предприятия с размера на разходите за възнаграждения на практика се намалява нетната печалба, респ. се намаляват потенциалните постъпления от дивидент за държавата, а в губещите дружества се увеличава размерът на тяхната загуба.

При условие, че се гарантира подборът на висококвалифицирани членове, намаляването на броя на членовете на съветите ще доведе до трайно намаляване на разходите за възнаграждения и съпътстващи плащания, без да компрометира качеството на корпоративното управление. Практиката показва, че съвети с трима членове могат ефективно да изпълняват своите функции, когато са подбрани лица с необходимата професионална квалификация, опит и независимост. Ефективността на корпоративното управление зависи в по-голяма степен от компетентността, професионализма, независимостта и отчетността на членовете на органите, отколкото от техния брой.

Предложението е в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност при управлението на публичните ресурси и с политиката за подобряване на финансовата устойчивост на публичните предприятия и осигуряване на по-голяма гъвкавост при формирането на управителните органи.

Намаляването на броя на членовете ще доведе и до:

- по-бързо вземане на решения и по-добра координация между членовете на колективните органи;
- улесняване на процеса по подбор и назначаване на лица, отговарящи на законовите изисквания за професионална компетентност и почтеност;

- ограничаване на риска от формално участие на членове без реален принос към процеса на управление.
- намаляване на административните и финансовите разходи за възнаграждения и функциониране на органите за управление и контрол;

Предложението е в съответствие и с *Насоките на ОИСР относно корпоративното управление на държавните предприятия*, които не предписват конкретен минимален или максимален брой членове на управителните органи, а поставят акцент върху тяхната ефективност, професионализъм, независимост и способност да упражняват стратегически надзор и контрол. В тази връзка е и предвидената възможност, със съответната обосновка и с акт на Министерския съвет, за конкретно публично предприятие броят на членовете на съответния съвет да се определи на петима.

С оглед на изложеното, предложението ще създаде по-гъвкава и икономически ефективна уредба, без да се засягат принципите на добро корпоративно управление, отчетност и защита на обществения интерес.

По отношение на възнагражденията в публичните предприятия, към настоящия момент, съгласно действащата нормативна уредба, месечните възнаграждения на членовете на органите за управление и контрол на публичните предприятия се определят чрез бална оценка, обвързана с минималната работна заплата за страната (МРЗ).

Размерът на възнаграждението на изпълнителните членове и членовете на управителните съвети, овластени да представляват дружеството, може да достигне осемнадесеткратния размер на МРЗ, установена за страната за съответния месец (11 163,6 евро към момента, без допълнителни плащания, съгл. КТД и КТ), а размерът на възнаграждението на управителите на дружествата с ограничена отговорност - до шестнадесеткратния размер на МРЗ (9 923,2 евро, без допълнителни плащания, съгл. КТД и КТ). Предвид динамиката в МРЗ през последните години (620,20 евро от 1 януари 2026 г.), възнагражденията в публичните предприятия, вкл. и в такива с незадоволителни финансови резултати и нарастващи задължения, достигат необосновано високи размери.

Независимо, че съгласно действащите разпоредби в ППЗПП, по решение на органа, упражняващ правата на държавата, съответно на общото събрание, в договорите за управление и контрол могат да бъдат определяни и по-ниски възнаграждения, такова решение, респ. намаляване на възнагражденията е взето от ограничен брой министри, по отношение ресорните им дружества и предприятия.

В тази връзка са направени предложения за ограничаване размера на възнагражденията на членовете на органите за управление и контрол на публичните предприятия.

Приравняването на възнагражденията на одитните комитети в публичните предприятия (държавните и общинските дружества) към правилата по Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) е сериозна икономическа и политическа стъпка. Правителството налага строги мерки за финансова дисциплина и слага таван на заплатите за ръководствата на държавните предприятия и контролните органи, което прави тази реформа изключително актуална.

Основните мотиви за предлаганите промени по отношение възнагражденията на членовете на одитните комитети са следните:

1. Спиране на източването на държавния ресурс
2. Прекратяване на практиката служител на одитен комитет в държавно/ общинско дружество (напр. ВиК или БДЖ) да получава повече от органа, който упражнява правата на държавата/общината в капитала на дружеството.

3. Спестяване на средства в период на бюджетен дефицит: Ограничаването на разходите за контролни органи ще осигури повече средства за инвестиции в самите предприятия или за дивидент към държавния/общинския бюджет.

Предложените промени следва да влязат в сила от деня на обнародването на закона в Държавен вестник.

ВНОСИТЕЛ: Стефан Бакбз/
Мариян Сокбз/
Светла Ходжабашева
Слави Василев
Георги Гвоздеев
Георги Свиленов
Здравко Марков
Кристиан Проданов